ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2025
COM(2025) 544 final

2025/0544 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034, τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2021/764

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι η υλοποίηση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034 και των σχετικών τμημάτων έρευνας και καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας. Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με τους κανονισμούς που εφαρμόζει, καθώς και με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034.

Το ειδικό πρόγραμμα που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση του Συμβουλίου βασίζεται στο άρθρο 182 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ).

Όπως προβλέπεται στο άρθρο 182 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, το πρόγραμμα-πλαίσιο θα υλοποιηθεί μέσω ειδικών προγραμμάτων που ορίζουν τους λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίησή του, καθορίζουν τη διάρκειά του και προβλέπουν τα μέσα που κρίνονται αναγκαία. Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα υλοποιηθεί μέσω του ειδικού προγράμματος που θεσπίζεται με την παρούσα απόφαση του Συμβουλίου.

Για περισσότερα στοιχεία σχετικά με τη συνολική πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», ανατρέξτε στην αιτιολογική έκθεση της βασικής πράξης του προγράμματος-πλαισίου (πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και για τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του).

2. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Με εξαίρεση τη στήριξη για την ενσωμάτωση του τριγώνου της γνώσης —τριτοβάθμια εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία, και επιχειρήσεις— σε ολόκληρη την Ένωση, οι διατάξεις του ειδικού προγράμματος ακολουθούν τη δομή της [πρότασης κανονισμού για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και για τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του].

2025/0544 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034, τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος, και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2021/764

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 182 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[2],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[3],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 182 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034 (στο εξής: πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, πρέπει να υλοποιηθεί μέσω ειδικών προγραμμάτων, τα οποία ορίζουν τους λεπτομερείς κανόνες για την υλοποίησή τους, καθορίζουν τη διάρκειά τους και παρέχουν τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

(2) Στον κανονισμό XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] καθορίζονται οι γενικοί και οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η διάρθρωση και οι γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων που πρέπει να υλοποιηθούν, ενώ στο παρόν ειδικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (στο εξής: ειδικό πρόγραμμα) θα πρέπει να καθοριστούν οι επιχειρησιακοί στόχοι και οι δραστηριότητες που χαρακτηρίζουν αποκλειστικά τα αντίστοιχα μέρη του «Ορίζων Ευρώπη». Οι διατάξεις εφαρμογής που ορίζονται στον κανονισμό XXX εφαρμόζονται πλήρως στο ειδικό πρόγραμμα.

---

1 ΕΕ C της , σ. .
2 ΕΕ C της , σ. .
3 ΕΕ C της , σ. .

(3) Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοινού Κέντρου Ερευνών (στο εξής: JRC), το οποίο έχει συσταθεί με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής[4], έχει γνωμοδοτήσει σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του ειδικού προγράμματος όσον αφορά τις μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του JRC.

(4) Η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου προβλέπει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το ειδικό πρόγραμμα.

(5) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος μέσω προγραμμάτων εργασίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5].

(6) Η συμβουλευτική διαδικασία και η διαδικασία εξέτασης που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την έγκριση των προγραμμάτων εργασίας, δεδομένων των σημαντικών δημοσιονομικών επιπτώσεων του ειδικού προγράμματος.

(7) Το ειδικό πρόγραμμα αντικαθιστά το ειδικό πρόγραμμα υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου[6]. Η απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου θα πρέπει επομένως να καταργηθεί.

(8) Το ειδικό πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί σύμφωνα με την αρχή του κράτους δικαίου και τα δικαιώματα και τις αρχές που ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να συνάδει με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και των κρατών μελών που απορρέουν από τις διεθνείς πράξεις στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

---

4 Απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

5 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

6 Απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και την κατάργηση της απόφασης 2013/743/ΕΕ (ΕΕ L 167I της 12.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj)

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Κεφάλαιο I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται το ειδικό πρόγραμμα υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ) 2028-2034 (στο εξής: ειδικό πρόγραμμα), όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*].

2. Η παρούσα απόφαση καθορίζει τον προϋπολογισμό του ειδικού προγράμματος για την περίοδο 2028-2034, τους κανόνες υλοποίησης του ειδικού προγράμματος και τις δραστηριότητες που πρόκειται να διεξαχθούν στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος.

3. Οι ορισμοί, οι στόχοι, η δομή και ο προϋπολογισμός του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» που καθορίζονται στον κανονισμό XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] ισχύουν και για το ειδικό πρόγραμμα.

Άρθρο 2

Επιχειρησιακοί στόχοι

1. Το ειδικό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*].

2. Το ειδικό πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

   α) προώθηση της παραγωγής επιστημονικής έρευνας υψηλής ποιότητας και των παγκοσμίως πρωτοποριακών ερευνητικών ιδρυμάτων·

   β) στήριξη της κινητικότητας, της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης των ερευνητών·

   γ) προσέλκυση και διατήρηση άριστων ερευνητών στην Ευρώπη·

   δ) προώθηση της συνεργασίας και της πολυεπιστημονικότητας, μεταξύ άλλων με τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες για την παραγωγή νέων γνώσεων·

   ε) ενίσχυση της αξιοποίησης της γνώσης·

   στ) σύνδεση και ανάπτυξη ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (στο εξής: ΕΧΕ) για την παροχή διακρατικής πρόσβασης·

ζ) στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης καινοτόμων νεοφυών επιχειρήσεων υπερπροηγμένης τεχνολογίας·

η) προώθηση της υιοθέτησης της τεχνολογίας και της επίδειξης ανατρεπτικών καινοτομιών·

θ) αύξηση της συμμετοχής ερευνητικών οργανισμών από χώρες της διεύρυνσης και χώρες της μετάβασης που αναφέρονται στο άρθρο 19 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*]·

ι) προώθηση της ανοικτής επιστήμης και εξασφάλιση της προβολής στο κοινό και της ανοικτής πρόσβασης στα αποτελέσματα, όπου αυτό είναι εφικτό·

3. Το ειδικό πρόγραμμα καλύπτει επίσης δραστηριότητες συνεργατικής έρευνας στο πλαίσιο των σκελών πολιτικής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.

Άρθρο 3

Προϋπολογισμός

1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*], το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος για την περίοδο 2028 έως 2034 ανέρχεται σε 175 002 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου κατανέμεται στα μέρη κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*].

Άρθρο 4

Προγράμματα εργασίας

1. Το ειδικό πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου σύμφωνα με το άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, τα προγράμματα εργασίας μπορούν ιδίως να καθορίζουν τα εξής:

α) δράσεις και σχετικό προϋπολογισμό·

β) κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης/χορήγησης/απονομής·

γ) ενιαίο ποσοστό συγχρηματοδότησης ανά δράση·

δ) κανόνες που εφαρμόζονται σε δράσεις με τις οποίες επιδιώκονται περισσότεροι του ενός ειδικοί στόχοι·

ε) δράσεις για τις οποίες ισχύουν ειδικοί κανόνες, ιδίως όσον αφορά την κυριότητα των αποτελεσμάτων, την αξιοποίηση και τη διάδοση, τη μεταβίβαση και την αδειοδότηση, καθώς και τα δικαιώματα πρόσβασης στα αποτελέσματα.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει χωριστά προγράμματα εργασίας, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο των ακόλουθων συνιστωσών, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 3:

α) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (στο εξής: ΕΣΕ), για το οποίο το σχέδιο προγράμματος εργασίας καταρτίζεται από το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 9 στοιχείο α) σημείο ii), σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 3. Η Επιτροπή παρεκκλίνει από το σχέδιο προγράμματος εργασίας που καταρτίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ μόνο σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο· στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή εγκρίνει το πρόγραμμα εργασίας μέσω εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4· η Επιτροπή αιτιολογεί δεόντως τέτοιες περιπτώσεις·

β) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (στο εξής: ΕΣΚ), για το οποίο το πρόγραμμα εργασίας καταρτίζεται κατόπιν γνωμοδότησης της επιτροπής ΕΣΚ δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 1 στοιχείο β), σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4·

γ) των δράσεων Marie Sklodowska-Curie (στο εξής: MSCA), των παγκόσμιων κοινωνικών προκλήσεων, των αποστολών της ΕΕ, του μηχανισμού για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, των οικοσυστημάτων καινοτομίας, της μεταρρύθμισης και ενίσχυσης του ευρωπαϊκού συστήματος Ε&Κ, των ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών, της διεύρυνσης της συμμετοχής και της διάδοσης της αριστείας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4·

δ) του JRC, για το οποίο το πολυετές πρόγραμμα εργασίας λαμβάνει υπόψη τη γνωμοδότηση του διοικητικού συμβουλίου του JRC που αναφέρεται στην απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής.

3. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναφέρονται στα σκέλη πολιτικής που περιγράφονται στα κεφάλαια IV έως VII του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας*] περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένο μέρος των προγραμμάτων εργασίας για την υλοποίηση των αντίστοιχων ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας*]. Τα εν λόγω προγράμματα εργασίας εγκρίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 84 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας*].

Άρθρο 5

Ευρωπαϊκές συμπράξεις

1. Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις ακολουθούν σαφή προσέγγιση κύκλου ζωής, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής, της υλοποίησης και της παρακολούθησής τους, καθώς και της σταδιακής εξόδου από τον κανονισμό XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] με βάση τα ακόλουθα:

α) Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις επιλέγονται με ανταγωνιστική, ανοικτή, αμερόληπτη και διαφανή διαδικασία, με βάση τους τομείς που προτείνει η Επιτροπή. Επιπλέον των απαιτήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*], οι υποψήφιες συμπράξεις πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

i. συνάφεια χαρτοφυλακίου: διασφαλίζεται η συνολική συνέπεια και συνοχή του χαρτοφυλακίου της σύμπραξης, υπό την προϋπόθεση ότι οι υποψήφιοι

πληρούν όλα τα κριτήρια επιλογής και αποδεικνύουν τη συνάφεια στο πλαίσιο ενός στρατηγικού χαρτοφυλακίου δράσεων·

ii. κρίσιμη μάζα: ο προϋπολογισμός των συμπράξεων (συνεισφορές της Ένωσης και των εταίρων) αντιστοιχεί στη διάρκειά τους και εξασφαλίζει επαρκείς πόρους για τη χρηματοδότηση τουλάχιστον μίας σημαντικής πρόσκλησης ανά έτος, κάθε μια εκ των οποίων είναι μεγέθους συγκρίσιμου με τη μέση πρόσκληση υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στον σχετικό θεματικό τομέα·

iii. σύνθεση των εταίρων: εκτός εάν αιτιολογείται δεόντως, απαιτείται η συμμετοχή δημόσιων οντοτήτων από τουλάχιστον πέντε κράτη μέλη και ιδιωτικών οντοτήτων που εκπροσωπούν σημαντικά τμήματα των αντίστοιχων οικοσυστημάτων τους, διασφαλίζοντας ευρεία και ισορροπημένη συμμετοχή των βασικών ενδιαφερόμενων μερών·

iv. πανευρωπαϊκή σημασία: οι εταιρικές σχέσεις έχουν πανευρωπαϊκή σημασία, η οποία αντικατοπτρίζεται στην ισόρροπη γεωγραφική κατανομή των εταίρων μεταξύ των κρατών μελών·

v. προσανατολισμός προς τις αποστολές: οι συμπράξεις διατυπώνουν σαφείς, μετρήσιμους και χρονικά προσδιορισμένους στόχους εντός της διάρκειας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίοι θα αποτελούν τη βάση για την παρακολούθηση, εκτίμηση και αξιολόγηση·

vi. επιχειρηματικό σχέδιο: οι εταίροι αναπτύσσουν εκ των προτέρων επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει ένα σύνολο βασικών δεικτών επιδόσεων για την παρακολούθηση της προόδου και μια μακρόπνοη στρατηγική μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για τη σταδιακή διακοπή της χρηματοδότησης από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»·

vii. ανοικτός χαρακτήρας και διαφάνεια: οι συμπράξεις επιδεικνύουν ανοικτό χαρακτήρα και διαφάνεια όσον αφορά τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων και στόχων —συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων— και τη συμμετοχή εταίρων και ενδιαφερόμενων μερών σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα και από διάφορους τομείς, υπόβαθρα και επιστημονικούς κλάδους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διεθνών εταίρων, χωρίς ωστόσο να επηρεάζεται η ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα·

viii. παλαιότερες συμπράξεις: σε περιπτώσεις όπου οι υποψήφιες συμπράξεις βασίζονται σε προηγούμενες πρωτοβουλίες, επιδεικνύεται η αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα και ο αντίκτυπος των προηγούμενων συμπράξεων·

ix. καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής τους, οι ευρωπαϊκές συμπράξεις διασφαλίζουν:

x. εσωτερικές διαφανείς ρυθμίσεις διακυβέρνησης και εσωτερικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων κωδίκων δεοντολογίας, που διασφαλίζουν τη λειτουργία τους με ανοικτό και διαφανή τρόπο·

xi. διαρκή ανοικτό χαρακτήρα της πρωτοβουλίας μέσω σαφών και διαφανών κριτηρίων προσχώρησης και εξόδου, μεταξύ άλλων μέσω ανοικτών προσκλήσεων προς δυνητικούς νέους οργανισμούς-εταίρους·

xii. ευελιξία μέσω έγκαιρων αναθεωρήσεων βασικών εγγράφων, όπως τα στρατηγικά θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας και οι στρατηγικές

μετάβασης, τα οποία προσαρμόζονται ανάλογα με τις ανάγκες, ώστε να διασφαλίζεται η συνάφεια και η σκοπιμότητα·

xiii. η συνεχής παρακολούθηση περιλαμβάνει την παρακολούθηση της προόδου ως προς ένα σύνολο ειδικών ανά σύμπραξη κοινών δεικτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι συνεισφορές των εταίρων, η οικονομική αποδοτικότητα και ο ανοικτός χαρακτήρας σε νέους εταίρους. Οι ειδικοί ανά σύμπραξη κοινοί δείκτες βασίζονται στους κοινούς δείκτες, όπως ορίζονται στον κανονισμό XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για τις επιδόσεις*] και προβλέπονται στις διετείς εκθέσεις παρακολούθησης σχετικά με τις επιδόσεις των ευρωπαϊκών συμπράξεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2021-2027·

xiv. οι ευρωπαϊκές συμπράξεις προκηρύσσουν τις οικείες τελικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2034. Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις καθορίζουν και εφαρμόζουν τον καλύτερο τρόπο μετάβασης. Λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών μετάβασης που εκπονούνται εκ των προτέρων, οι συμπράξεις υποβάλλονται σε ανεξάρτητη αξιολόγηση στην οποία καθορίζεται κατά πόσον έχουν επιτύχει τους στόχους τους, κατά πόσον είναι κατάλληλη η προσέγγιση των συμπράξεων και κατά πόσον οι συμπράξεις εξακολουθούν να είναι συναφείς με τις προτεραιότητες πολιτικής της Ένωσης. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να περιλαμβάνει σύσταση για τον αποτελεσματικότερο τρόπο παρέμβασης πολιτικής σε τυχόν μελλοντικές δράσεις.

β) Αν δεν ανανεωθούν, οι ευρωπαϊκές συμπράξεις εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα με βάση τις δράσεις σταδιακής κατάργησής τους που προσδιορίζονται στις οικείες στρατηγικές μετάβασης.

Κεφάλαιο ΙΙ

Επιστήμη αριστείας

Άρθρο 6

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας

1. Η Επιτροπή συστήνει Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (στο εξής: ΕΣΕ), για την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο του μέρους Ι «Επιστήμη αριστείας» του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] που σχετίζονται με το ΕΣΕ. Το ΕΣΕ διαδέχεται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας που συστάθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου.

2. Το ΕΣΕ αποτελείται από το ανεξάρτητο επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ που προβλέπεται στο άρθρο 7 και την ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ που προβλέπεται στο άρθρο 8.

3. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ έχει πρόεδρο (στο εξής: πρόεδρος του ΕΣΕ) που εκλέγεται μεταξύ έμπειρων επιστημόνων διεθνούς κύρους.

4. Ο πρόεδρος του ΕΣΕ διορίζεται από την Επιτροπή βάσει διαφανούς διαδικασίας πρόσληψης στην οποία συμμετέχει ανεξάρτητη ειδική επιτροπή αναζήτησης. Η

διαδικασία πρόσληψης και ο επιλεγείς υποψήφιος λαμβάνουν την έγκριση του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ. Η διετής θητεία του προέδρου του ΕΣΕ μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο έτη.

5. Ο πρόεδρος του ΕΣΕ προεδρεύει του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ και εξασφαλίζει την ηγεσία του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ και τη σχέση του με την ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ και εκπροσωπεί το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ στον κόσμο της επιστήμης.

6. Ο πρόεδρος επικουρείται από τρεις αντιπροέδρους που επιλέγονται από το επιστημονικό συμβούλιο μεταξύ των μελών του.

7. Το ΕΣΕ λειτουργεί σύμφωνα με τις βασικές του αρχές οι οποίες είναι η επιστημονική αριστεία, η ανοιχτή επιστήμη, η αυτονομία, η αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα, η διαφάνεια, η λογοδοσία και η ακεραιότητα της έρευνας, ενώ σέβεται, ταυτόχρονα, τις εσωτερικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εξασφαλίζει τη συνέχεια των δράσεων του ΕΣΕ που διεξήχθησαν βάσει της απόφασης (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου.

8. Μέσω των δραστηριοτήτων του το ΕΣΕ υποστηρίζει, βάσει προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή», την έρευνα αιχμής που διεξάγεται σε όλους τους τομείς από συντονιστές ερευνητές και τις ομάδες τους που ανταγωνίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ άλλων ερευνητές στην αρχή της σταδιοδρομίας τους.

9. Η Επιτροπή ενεργεί ως εγγυητής της αυτονομίας και της ακεραιότητας του ΕΣΕ και διασφαλίζει την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί.

10. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΕ συνάδει με τις αρχές που ορίζονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, καθώς και με την χαρασσόμενη από το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ συνολική στρατηγική του ΕΣΕ που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4 στοιχείο α).

Άρθρο 7

Επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ

1. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ απαρτίζεται από 22 ανεξάρτητους επιστήμονες, μηχανικούς και ακαδημαϊκούς υψίστου κύρους και με την ανάλογη εξειδίκευση, συμπεριλαμβανομένων γυναικών και ανδρών διαφόρων ηλικιών, διασφαλίζοντας ένα ευρύ φάσμα ερευνητικών πεδίων και γεωγραφικής προέλευσης. Ενεργούν υπό την προσωπική τους ιδιότητα, ανεξάρτητα από ξένα συμφέροντα. Τα μέλη του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ διορίζονται από την Επιτροπή με ανεξάρτητη και διαφανή διαδικασία προσδιορισμού που συμφωνείται από κοινού με το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ και η οποία περιλαμβάνει ανοικτή διαβούλευση με την επιστημονική κοινότητα και έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

2. Η θητεία των μελών του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ διαρκεί έως τέσσερα έτη και μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο έτη, με βάση σύστημα εκ περιτροπής που εξασφαλίζει τη συνέχεια του έργου του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ.

3. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ εκλέγει, μεταξύ των μελών του, τρεις αντιπροέδρους, οι οποίοι επικουρούν τον πρόεδρο του ΕΣΕ στην εκπροσώπησή του και στην οργάνωση των εργασιών του. Κατέχουν επίσης τον τίτλο του αντιπροέδρου του ΕΣΕ. Τα μέλη του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ λαμβάνουν αμοιβή για

τα καθήκοντα που επιτελούν και, όπου συντρέχει περίπτωση, επιστροφή των εξόδων ταξιδίου και διαμονής.

4. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ ασκεί τα καθήκοντά του αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο και για τους σκοπούς του ειδικού προγράμματος. Υπό αυτό το πρίσμα, το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ:

α) καθορίζει τη συνολική στρατηγική του ΕΣΕ,

β) καταρτίζει το σχέδιο προγράμματος εργασίας για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ,

γ) καθορίζει τις μεθόδους και τις διαδικασίες εξέτασης από ομοτίμους και αξιολόγησης των προτάσεων, βάσει των οποίων επιλέγονται οι προτάσεις προς χρηματοδότηση,

δ) διατυπώνει θέση επί κάθε ζητήματος το οποίο από επιστημονική άποψη δύναται να ενισχύσει τα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο του ΕΣΕ και να βελτιώσει την ποιότητα της διεξαγόμενης έρευνας,

ε) θεσπίζει κώδικα δεοντολογίας με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων,

στ) καθορίζει τη διαδικασία εκλογής των αντιπροέδρων του ΕΣΕ.

Η Επιτροπή παρεκκλίνει από τις θέσεις που καθορίζει το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο μόνο εάν κρίνει ότι δεν έχει τηρηθεί η παρούσα απόφαση. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα ώστε να συνεχιστεί η υλοποίηση του ειδικού προγράμματος και να επιτευχθούν οι στόχοι του, καθορίζοντας και αιτιολογώντας δεόντως τα σημεία απόκλισης από τις θέσεις του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ.

5. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις ερευνητικές τάσεις, τα ερευνητικά δεδομένα και κάθε θέμα σχετικό με τη χάραξη πολιτικής και μπορεί να διενεργεί σχετικές αναλύσεις.

6. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ και η Επιτροπή συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές ετησίως για να προβούν σε ευρεία και έγκαιρη ανταλλαγή απόψεων στο πλαίσιο της ανάπτυξης της στρατηγικής του ΕΣΕ και της χάραξης πολιτικής από την Επιτροπή.

7. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ εγγυάται την ποιότητα των δραστηριοτήτων από επιστημονική σκοπιά και έχει την απόλυτη αρμοδιότητα των αποφάσεων ως προς τον επιλέξιμο για χρηματοδότηση τύπο έρευνας.

8. Το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ ενεργεί αποκλειστικά και μόνο προς όφελος του ΕΣΕ, σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 7. Ενεργεί με ακεραιότητα και εντιμότητα και εκτελεί το έργο του με αποτελεσματικότητα και με τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια.

9. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του ειδικού προγράμματος και για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτών, το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ προβαίνει στα ακόλουθα:

α) όσον αφορά την επιστημονική στρατηγική:

i. διαμορφώνει τη γενική επιστημονική στρατηγική για το ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές ευκαιρίες και τις ευρωπαϊκές επιστημονικές ανάγκες·

ii. καταρτίζει το πρόγραμμα εργασίας και διαμορφώνει το μίγμα των μέτρων στήριξης του ΕΣΕ σύμφωνα με την επιστημονική στρατηγική του·

iii. ορίζει τις αναγκαίες πρωτοβουλίες διεθνούς συνεργασίας, μεταξύ των οποίων και δραστηριότητες προβολής για μεγαλύτερη προβολή του ΕΣΕ μεταξύ των καλύτερων ερευνητών από τον υπόλοιπο κόσμο, σύμφωνα με την επιστημονική στρατηγική του·

β) όσον αφορά την επιστημονική διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο ποιότητας:

i. διασφαλίζει ένα παγκόσμιας κλάσης σύστημα εξέτασης από ομοτίμους, το οποίο βασίζεται στην επιστημονική αριστεία και στην απολύτως διαφανή, δίκαιη και αμερόληπτη επεξεργασία προτάσεων, διαμορφώνοντας θέσεις για την εκτέλεση και διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, των κριτηρίων αξιολόγησης, των διαδικασιών εξέτασης από ομοτίμους, όπου θα περιλαμβάνονται η επιλογή των εμπειρογνωμόνων, οι μέθοδοι εξέτασης από ομοτίμους και αξιολόγησης των προτάσεων και οι αναγκαίοι κανόνες υλοποίησης και κατευθυντήριες γραμμές, βάσει των οποίων θα προσδιορίζονται οι προς χρηματοδότηση προτάσεις υπό την επίβλεψη του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ·

ii. υποβάλλει πρόταση βάσει της οποίας διορίζονται εμπειρογνώμονες στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του ΕΣΕ·

iii. διασφαλίζει ότι οι επιχορηγήσεις του ΕΣΕ υλοποιούνται σύμφωνα με απλές και διαφανείς διαδικασίες που εστιάζουν στην αριστεία, ενθαρρύνουν την ανάληψη πρωτοβουλιών και συνδυάζουν την ευελιξία με την υποχρέωση λογοδοσίας μέσω της συνεχούς παρακολούθησης της ποιότητας των δραστηριοτήτων και της υλοποίησης·

iv. επανεξετάζει και αξιολογεί τα επιτεύγματα του ΕΣΕ, καθώς και την ποιότητα και τον αντίκτυπο της χρηματοδοτούμενης από το ΕΣΕ έρευνας και διατυπώνει συστάσεις και κατευθυντήριες γραμμές για διορθωτικές ή μελλοντικές ενέργειες, αντιστοίχως·

v. διατυπώνει θέσεις επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος το οποίο επηρεάζει τα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ, καθώς και την ποιότητα της διεξαγόμενης έρευνας που υπάγεται σε αυτό το μέρος του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·

γ) όσον αφορά την επικοινωνία και διάδοση:

i. ανυψώνει το παγκόσμιο προφίλ και την προβολή του ΕΣΕ με τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων προβολής και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων επιστημονικών συνεδρίων για την προώθηση των δραστηριοτήτων και των επιτευγμάτων του ΕΣΕ, καθώς και των αποτελεσμάτων των έργων που χρηματοδοτεί το ΕΣΕ στην επιστημονική κοινότητα, σε βασικούς ενδιαφερομένους και στο ευρύ κοινό·

ii. εφόσον παρίσταται ανάγκη, διαβουλεύεται με την κοινότητα των επιστημόνων, των μηχανικών και των ακαδημαϊκών, με περιφερειακούς και εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·

iii. υποβάλλει τακτικά στην Επιτροπή εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητές του.

Άρθρο 8

Ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ

1. Η ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ ευθύνεται για τη διοικητική υλοποίηση και την εκτέλεση αυτής της συνιστώσας του ειδικού προγράμματος. Είναι ιδίως υπεύθυνη για την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης, εξέτασης από ομοτίμους και επιλογής κατά τρόπο σύμφωνο με τη στρατηγική που καθορίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ, καθώς και για τη χρηματοοικονομική και επιστημονική διαχείριση των επιχορηγήσεων.

   Η ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ υποστηρίζει το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ κατά την εκτέλεση όλων των καθηκόντων του, όπως ορίζονται στο άρθρο 7, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της επιστημονικής στρατηγικής του, της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων και του ελέγχου και της αξιολόγησης των επιτευγμάτων του ΕΣΕ, καθώς και των οικείων δραστηριοτήτων προβολής και επικοινωνίας. Η ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ παρέχει επίσης πρόσβαση στα αναγκαία έγγραφα και δεδομένα που έχει στη διάθεσή του και ενημερώνει το επιστημονικό συμβούλιο του ΕΣΕ για τις δραστηριότητές της.

   Προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική σύνδεση με την ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ σχετικά με ζητήματα στρατηγικής και λειτουργίας, η ηγεσία του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ και ο διευθυντής της ειδικής εκτελεστικής δομής του ΕΣΕ πραγματοποιούν τακτικές συναντήσεις συντονισμού.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ ακολουθεί αυστηρά, αποτελεσματικά και με την απαιτούμενη ευελιξία τους στόχους και τις απαιτήσεις του ΕΣΕ και μόνο. Για να εκπληρώσει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στα άρθρα 6 και 7 και στο παρόν άρθρο, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή:

   α) εξασφαλίζει τη συνέχεια και την ανανέωση του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ και παρέχει υποστήριξη σε μια μόνιμη επιτροπή επιλογής για τον εντοπισμό μελλοντικών μελών του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ·

   β) εξασφαλίζει τη συνέχεια της ειδικής εκτελεστικής δομής του ΕΣΕ και την ανάθεση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων σε αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ·

   γ) εξασφαλίζει ότι η ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ εκτελεί το πλήρες φάσμα των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων της·

   δ) διορίζει τον διευθυντή και τα μέλη της διοίκησης της ειδικής εκτελεστικής δομής του ΕΣΕ λαμβάνοντας υπόψη την άποψη του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ·

   ε) εξασφαλίζει την έγκαιρη έγκριση του προγράμματος εργασίας του ΕΣΕ, των θέσεων όσον αφορά τη μεθοδολογία υλοποίησης και τους αναγκαίους κανόνες εφαρμογής συμπεριλαμβανομένων των κανόνων υποβολής και του υποδείγματος συμφωνίας επιχορήγησης του ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του επιστημονικού συμβουλίου του ΕΣΕ και των εσωτερικών πολιτικών της Επιτροπής που υλοποιούνται μέσω του ειδικού προγράμματος·

   στ) παρακολουθεί, ως αρμόδια για τη συνολική υλοποίηση του προγράμματος, την ειδική εκτελεστική δομή του ΕΣΕ και αξιολογεί την επίδοσή της.

Άρθρο 9

Δράσεις Marie Sklodowska-Curie

1. Οι δράσεις Marie Sklodowska-Curie (στο εξής: MSCA) επικεντρώνονται στην έρευνα που αναλαμβάνεται με πρωτοβουλία των ερευνητών και βασίζεται αποκλειστικά στην επιστημονική αριστεία για τη στήριξη της σταδιοδρομίας, της ανάπτυξης δεξιοτήτων και της κινητικότητας των ερευνητών σε όλα τα στάδια της επαγγελματικής πορείας τους.

2. Οι δράσεις MSCA είναι ανοικτές σε κάθε επιστημονικό κλάδο βάσει της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας. Εάν προκύψουν ειδικές ανάγκες, οι δράσεις MSCA μπορούν να στοχεύουν ορισμένες δραστηριότητες σε συγκεκριμένες θεματικές προτεραιότητες, συγκεκριμένους τύπους ιδρυμάτων έρευνας και καινοτομίας ή συγκεκριμένες γεωγραφικές τοποθεσίες, ώστε να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες απαιτήσεις και ανάγκες της Ένωσης όσον αφορά τις δεξιότητες, την κατάρτιση στον τομέα της έρευνας, την επαγγελματική εξέλιξη και την ανταλλαγή γνώσεων, με σκοπό την επίτευξη της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης.

3. Η υλοποίηση των δράσεων MSCA:

   α) προσφέρει ελκυστικές συνθήκες και ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων επαγγελματικής αστάθειας και επισφάλειας στον τομέα της έρευνας. Οι δράσεις MSCA υποστηρίζουν ενεργά τις αρχές που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή, προωθώντας δίκαιες προσλήψεις, διαφανείς διαδικασίες και αξιοκρατική πρόοδο[7]·

   β) εξασφαλίζει στρατηγικές συνέργειες με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ), αλλά και με ενωσιακά μέσα που προωθούν την καινοτομία, όπως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ) και οι δραστηριότητες για την προώθηση της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης— τριτοβάθμια εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία, και επιχειρήσεις— σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και με άλλα προγράμματα της Ένωσης, όπως το Erasmus+·

   γ) προάγει την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, την πολυμορφία και τη συμπερίληψη, θέτοντας υψηλά πρότυπα για τις συνθήκες εργασίας σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας.

Άρθρο 10

Κοινό Κέντρο Ερευνών

1. Οι δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC) συμπληρώνουν τις έμμεσες δράσεις που υποστηρίζουν πιο μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής. Για να επιτευχθεί αυτό, το JRC συνεργάζεται με διεθνείς, εθνικούς, περιφερειακούς και

[7] ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 18ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων στους τομείς της έρευνας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη (C/2023/1640). https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj/eng

τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ άλλων μέσω συμφωνιών επιστημονικής συνεργασίας.

Οι δραστηριότητες του JRC:

– είναι ευέλικτες και προσαρμόζονται στις εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής·

– διασφαλίζουν συνέργεια με άλλες επενδύσεις της ΕΕ·

– επικεντρώνονται στους ακόλουθους τομείς:

i. επιστημονική και τεχνική στήριξη των προτεραιοτήτων πολιτικής της Ένωσης, ιδίως (αλλά όχι μόνο) εκείνων που καθορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας και εκείνων που ορίζονται για τα μέρη I, II, III και IV του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»·

ii. ενσωμάτωση των γνώσεων και αντίκτυπος πολιτικής·

iii. εδαφική ανάπτυξη και στήριξη των κρατών μελών·

iv. επιστημονική αριστεία και διεθνής συνεργασία·

v. ανοικτή επιστήμη, ανταλλαγή γνώσεων και ανάπτυξη ικανοτήτων.

Κεφάλαιο ΙΙΙ

Ανταγωνιστικότητα και κοινωνία

Άρθρο 11
Συνεργατική έρευνα

Οι δραστηριότητες συνεργατικής έρευνας που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*] καλύπτουν, ειδικότερα, τις ακόλουθες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας:

α) όσον αφορά την «Ανταγωνιστικότητα», δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των σκελών πολιτικής που περιγράφονται στα κεφάλαια IV έως VII του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας:

β) όσον αφορά την «Κοινωνία», δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, όπως:

i) δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη των προτεραιοτήτων για τις παγκόσμιες κοινωνικές προκλήσεις:

– ενίσχυση των δημοκρατικών αξιών και θεμελίων, της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, με την προώθηση ανθεκτικών και πλουραλιστικών κοινωνιών και της ακεραιότητας του χώρου της πληροφόρησης και των μέσων ενημέρωσης, καθώς και με καταπολέμηση της πόλωσης, της παραπληροφόρησης, της ρητορικής μίσους, των διακρίσεων και της ξενοφοβίας, σε έναν ταχέως εξελισσόμενο κόσμο γεωπολιτικών αλλαγών·

– προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των κοινωνικών και οικονομικών μετασχηματισμών, των συμπεριληπτικών κοινωνιών και της κοινωνικής συνοχής, και αντιμετώπιση των ανισοτήτων για τη δημιουργία ευκαιριών για όλους, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των αγροτικών περιοχών, αντιμετώπιση των δημογραφικών αλλαγών και της

διαγενεακής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της ορθής διαχείρισης της μετανάστευσης και της κινητικότητας, στήριξη της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής ευημερίας, συμπεριλαμβανομένης της νεολαίας·

– προώθηση μιας Ευρώπης βασισμένης σε αξίες και ανταγωνιστικής με την προαγωγή δεξιοτήτων του μέλλοντος και την προώθηση της συμπεριληπτικής καινοτομίας που ενδυναμώνει τους ανθρώπους, διευκολύνει την κοινωνική αποδοχή των τεχνολογιών και στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη προς όφελος όλων.

ii) Αποστολές της ΕΕ: δραστηριότητες που στηρίζουν αποστολές της ΕΕ οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 5 του κανονισμού XXX [*παραπομπή στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»*]·

iii) δραστηριότητες στο πλαίσιο του μηχανισμού για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, που θεσπίστηκε με το στρατηγικό σχέδιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2025-2027[8], επιτυγχάνουν τους στόχους του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, ιδίως στηρίζοντας δραστηριότητες για την προώθηση της ανάπτυξης και της κλιμάκωσης καινοτόμων ερευνητικών λύσεων για τον μετασχηματισμό των γειτονιών σε βιώσιμους, συμπεριληπτικούς και όμορφους τόπους.

Κεφάλαιο IV

Καινοτομία

Άρθρο 12

Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας

1. Η Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (στο εξής: Επιτροπή ΕΣΚ) γνωμοδοτεί στην Επιτροπή όσον αφορά:

α) τη συνολική στρατηγική της συνιστώσας του ΕΣΚ στο πλαίσιο του μέρους ΙΙΙ «Καινοτομία» του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», λαμβάνοντας υπόψη τη συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας·

β) το πρόγραμμα εργασίας για την υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΚ, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων για την αξιολόγηση των προτάσεων και της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων τύπων χρηματοδοτικής στήριξης·

γ) τον προσδιορισμό αναδυόμενων τεχνολογικών τάσεων από τα χαρτοφυλάκια του ΕΣΚ και τα στρατηγικά χαρτοφυλάκια έργων·

δ) το προφίλ των διαχειριστών προγράμματος του ΕΣΚ·

ε) τον συντονισμό με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις εγγυήσεις, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις συνδυαστικές πράξεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου

[8] Εκτελεστική απόφαση C(2024)1741 της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 2024, σχετικά με την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου έρευνας και καινοτομίας 2025-2027 στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη».

Ανταγωνιστικότητας, η οποία έχει συσταθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας.

2. Η επιτροπή ΕΣΚ μπορεί, κατόπιν αιτήματος από την Επιτροπή,να απευθύνει συστάσεις προς την Επιτροπή όσον αφορά:

α) οποιοδήποτε ζήτημα μπορεί από άποψη καινοτομίας να ενισχύσει και να προωθήσει οικοσυστήματα καινοτομίας στην Ένωση, τα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο των στόχων του ΕΣΚ και την ικανότητα καινοτόμων εταιρειών να αναπτύξουν τις λύσεις τους·

β) τον προσδιορισμό, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, τις εθνικές και περιφερειακές αρχές και άλλες σχετικές οντότητες, πιθανών ρυθμιστικών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες, ιδίως αυτοί στους οποίους έχει χορηγηθεί στήριξη στο πλαίσιο του ΕΣΚ·

γ) τον προγραμματισμό άλλων μερών του ειδικού προγράμματος.

3. Η επιτροπή ΕΣΚ ενεργεί με γνώμονα την επίτευξη των στόχων του ΕΣΚ. Ενεργεί με ακεραιότητα και εντιμότητα και εκτελεί το έργο της με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια.

4. Η επιτροπή ΕΣΚ αποτελείται από 15 έως 20 ανεξάρτητα πρόσωπα υψηλού επιπέδου από διάφορα μέρη του οικοσυστήματος καινοτομίας της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων επιχειρηματιών, ηγετικών εταιρικών στελεχών, επενδυτών, εμπειρογνωμόνων σε θέματα καινοτομίας, καινοτόμων ερευνητών και εμπειρογνωμόνων σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας. Η επιτροπή ΕΣΚ συμβάλλει σε δράσεις προβολής και τα μέλη της προσπαθούν να ενισχύσουν το κύρος του ΕΣΚ.

5. Τα μέλη της επιτροπής ΕΣΚ διορίζονται από την Επιτροπή, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης για υποψηφιότητες ή για εκδηλώσεις ενδιαφέροντος, και λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για ισορροπία σε επίπεδο εμπειρογνωσίας, φύλου, ηλικίας και γεωγραφικής κατανομής.

6. Η θητεία τους είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί δύο φορές.

7. Η επιτροπή ΕΣΚ έχει πρόεδρο που είναι δημόσιο πρόσωπο υψηλού κύρους που συνδέεται με τον χώρο της καινοτομίας και κατανοεί σε βάθος την ανάπτυξη καινοτομιών από την έρευνα έως την αγορά και την επέκταση.

8. Ο πρόεδρος της επιτροπής ΕΣΚ έχει την ιδιότητα ανεξάρτητου ειδικού συμβούλου και διορίζεται από την Επιτροπή κατόπιν διαφανούς διαδικασίας πρόσληψης. Η θητεία του προέδρου της επιτροπής ΕΣΚ είναι κατ’ ανώτατο όριο διετής και μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο έτη.

9. Ο πρόεδρος της επιτροπής ΕΣΚ προεδρεύει της επιτροπής ΕΣΚ, προετοιμάζει τις συνεδριάσεις της, αναθέτει καθήκοντα στα μέλη και μπορεί να συστήσει ειδικές υποομάδες. Ο πρόεδρος της επιτροπής ΕΣΚ εκπροσωπεί τις απόψεις της επιτροπής ΕΣΚ στον χώρο της καινοτομίας και ενεργεί ως συνομιλητής με την Επιτροπή.

10. Η Επιτροπή θεσπίζει κώδικα δεοντολογίας της επιτροπής ΕΣΚ με σκοπό, ειδικότερα, την αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων και της παραβίασης της εμπιστευτικότητας. Τα μέλη της επιτροπής ΕΣΚ δέχονται να δεσμεύονται από τον κώδικα δεοντολογίας με την ανάληψη των καθηκόντων τους.

11. Η Επιτροπή παρέχει διοικητική υποστήριξη στην επιτροπή ΕΣΚ και στον πρόεδρο της επιτροπής ΕΣΚ.

Άρθρο 13

Οικοσυστήματα καινοτομίας

Το ειδικό πρόγραμμα στηρίζει:

α) τη δημιουργία και τη στήριξη συνδεδεμένων κόμβων σε ολόκληρη την Ένωση, οι οποίοι παρέχουν σε φορείς καινοτομίας, νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις πρόσβαση σε πόρους, υπηρεσίες και εταίρους, συμπεριλαμβανομένων επενδυτικών ευκαιριών, πρώτων αγοραστών Ε&Κ και καινοτόμων λύσεων, εταιρειών, εγκαταστάσεων πειραματισμού, ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών, επιχειρηματικών ταλέντων, πλαισίωσης και καθοδήγησης·

β) δραστηριότητες για την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών οικοσυστημάτων καινοτομίας σε βασικούς θεματικούς τομείς, τη στήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων καινοτομίας και τη δημιουργία επιχειρηματικού εγχειρήματος σε πρώιμο στάδιο και την προώθηση της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης —τριτοβάθμια εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία, και επιχειρήσεις— σε ολόκληρη την Ένωση·

γ) προγράμματα για τη στήριξη καινοτόμων ΜΜΕ, νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων ώστε αυτές να επεκταθούν και να έχουν πρόσβαση σε διεθνείς αγορές μέσω μελετών εμπορικής βιωσιμότητας, εργαλείων τοποκεντρικής καινοτομίας, συνεργατικής έρευνας και καινοτομίας, ανταλλαγής ταλέντων, εξατομικευμένης καθοδήγησης, πρόσβασης σε παγκόσμια δίκτυα επενδυτών, κανονιστικής καθοδήγησης, τοπικής εμπορικής προώθησης και υπηρεσιών ομαλής προσγείωσης στις χώρες-στόχους·

δ) άλλες δράσεις για τη στήριξη της ανάπτυξης οικοσυστημάτων καινοτομίας και συνδεσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων μελετών, συγκριτικής αξιολόγησης, αμοιβαίας μάθησης μεταξύ φορέων καινοτομίας και συντονισμού των πολιτικών καινοτομίας.

Κεφάλαιο V

Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας

Άρθρο 14

Μεταρρύθμιση και βελτίωση του ευρωπαϊκού συστήματος Ε&Κ

Για τη στήριξη της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (στο εξής: ΕΧΕ), το ειδικό πρόγραμμα βοηθά τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους που προβλέπονται στο σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη[9], στηρίζοντας δράσεις ευθυγραμμισμένες με τους στόχους του ΕΧΕ και τους τομείς προτεραιότητας για κοινή δράση, και προωθώντας την προάσπιση των αξιών και των αρχών του ΕΧΕ, όπως ορίζονται στο σύμφωνο.

[9] Σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη (ΕΕ L 431 της 2.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj)

Άρθρο 15

Διεύρυνση της συμμετοχής και διάδοση της αριστείας

Το ειδικό πρόγραμμα στηρίζει ένα πραγματικά ολοκληρωμένο και συνεκτικό οικοσύστημα Ε&Κ στην Ένωση, το οποίο καλύπτει ιδίως τον τρίτο και τον τέταρτο τομέα προτεραιότητας του συμφώνου για την Ε&Κ, ενισχύει την πρόσβαση στην έρευνα και καινοτομία αριστείας σε ολόκληρη την Ένωση και δίνει προτεραιότητα στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις. Οι ανισότητες μεταξύ των κορυφαίων και των λιγότερο προηγμένων χωρών ως προς τις επιδόσεις στον τομέα της Ε&Κ αντιμετωπίζονται με δραστηριότητες που δημιουργούν μια στέρεη επιστημονική βάση, συνδέουν φορείς και οικοσυστήματα και ενθαρρύνουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με στόχο, παραδείγματος χάρη, τη βελτίωση της ελκυστικότητας των σταδιοδρομιών στον τομέα της έρευνας, τη διεθνοποίηση, την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης και της διακυβέρνησης των ιδρυμάτων Ε&Κ ή την αντιστοίχιση δραστηριοτήτων με πρωτοβουλίες της Ένωσης.

Άρθρο 16

Ερευνητικές υποδομές

1. Το ειδικό πρόγραμμα στηρίζει την κατασκευή, την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση ερευνητικών υποδομών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Οι δραστηριότητες ερευνητικών υποδομών επικεντρώνονται στα εξής:

   α) ανάπτυξη, εδραίωση και εξορθολογισμός του τοπίου των ερευνητικών υποδομών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού μεταξύ των ενωσιακών και των εθνικών ικανοτήτων και κάλυψη έως και του 20 % του κόστους κατασκευής κρίσιμων νέων ικανοτήτων παγκόσμιας κλάσης·

   β) ενίσχυση της διακρατικής πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές σε όλους τους κλάδους και τους τομείς και προσαρμογή σε νέες αναδυόμενες κοινότητες χρηστών·

   γ) ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των ερευνητικών υποδομών, συμβαδίζοντας παράλληλα με την ταχεία τεχνολογική πρόοδο·

   δ) ανάπτυξη ιστού ευρέσιμων, προσβάσιμων, διαλειτουργικών, επαναχρησιμοποιήσιμων (στο εξής: FAIR) και μηχανικά αξιοποιήσιμων ερευνητικών δεδομένων, μεταξύ άλλων μέσω της επέκτασης και της ενοποίησης του ευρωπαϊκού νέφους ανοικτής επιστήμης ως χώρου ερευνητικών δεδομένων της Ευρώπης·

   ε) ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις ερευνητικές υποδομές και της διεθνούς συνεργασίας.

Άρθρο 17

Τεχνολογικές υποδομές

1. Το ειδικό πρόγραμμα βελτιώνει τις ικανότητες τεχνολογικών υποδομών στην Ένωση και διευκολύνει την πρόσβαση καινοτόμων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων νεοφυών και επεκτεινόμενων επιχειρήσεων, στις ολοκληρωμένες υπηρεσίες των εν λόγω υποδομών.

2. Οι δραστηριότητες επικεντρώνονται στα εξής:

ανάπτυξη ικανοτήτων νέων τεχνολογικών υποδομών·

α) βελτίωση της προβολής και της υιοθέτησης των υπηρεσιών τεχνολογικών υποδομών·

β) πρόγραμμα πρόσβασης των ΜΜΕ, των νεοφυών και των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων σε τεχνολογικές υποδομές σε ολόκληρη την Ένωση·

γ) συνεργασία και δικτύωση μεταξύ των υποδομών, κατάρτιση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του προσωπικού τους·

δ) ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις τεχνολογικές υποδομές.

Κεφάλαιο VI

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει στις ακόλουθες συνθέσεις, λαμβάνοντας υπόψη το εκάστοτε θέμα προς συζήτηση:

   - Γενική σύνθεση: επισκόπηση της υλοποίησης του ειδικού προγράμματος·
   - ΕΣΕ·
   - Δράσεις MSCA·
   - Παγκόσμιες κοινωνικές προκλήσεις, αποστολές της ΕΕ, μηχανισμός για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους·
   - ΕΣΚ και οικοσυστήματα καινοτομίας·
   - Ερευνητικές και τεχνολογικές υποδομές·
   - Μεταρρύθμιση και ενίσχυση του ευρωπαϊκού συστήματος Ε&Κ και διεύρυνση της συμμετοχής και διάδοση της αριστείας.

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

5. Αν η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα, εάν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

6. Σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ένωση, εκπρόσωποι τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών μπορούν να προσκαλούνται ως παρατηρητές στις συνεδριάσεις της επιτροπής του ειδικού προγράμματος υπό τους όρους που

καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό της, λαμβανομένης υπόψη της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης της Ένωσης ή των κρατών μελών της.

Άρθρο 19

Κατάργηση

Η απόφαση (ΕΕ) 764/2021 καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Άρθρο 20

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η παρούσα απόφαση δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι τη λήξη τους, στο πλαίσιο της απόφασης (ΕΕ) 2021/764, η οποία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ειδικού προγράμματος μπορεί επίσης να καλύψει δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της μετάβασης στο ειδικό πρόγραμμα από τα μέτρα που θεσπίστηκαν σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2021/764.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος